

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. december 31.

bb.1. vendégművészek az operaházban

i ro/tr/h1/ok -cz

1973. december 31.

Januárban ismét hazánkba látogat Giacomo Aragall világhírű spanyol tenorista, aki első budapesti fellépése óta a magyar közönség egyik legszivesebben hallgatott vendége. Igen rövid idő alatt lett a világ egyik legkeresettebb lírai tenorja, mint a bécsi Staatsoper állandó tagja gyakran lép fel más nagyvárosok operaházaiban is. Idei fellépését különös érdeklődés előzi meg, mert olyan szerepben is bemutatkozik, amelyben eddig még nem hallotta a magyar közönség: január 20-án a Rodolfot éneklő a Bohémélet-ben január 24-én Cavaradossi-t a Tosca-ban.

Karl Ridderbusch német basszista még nem járt hazánkban, de neve jól ismert operakedvelőink táborában is. Ászak-kritika szerint ma vitathatatlanul a német nyelvterület és a német nyelvű operairodalom basszus-szerepkörének leghivatottabb tolmácsolója. Január 22-én mutatkozik be: Hagen szerepét éneklő az Istenek alkonya című zenedramában, január 25-én pedig a Rózsa-lovag ochs báróját alakítja.

/folyt.köv./

- 1 -

9.40/ok

NA 14te

bb.1./ vendégművészek 1. folyt./ok

breda kalef a belgrádi operaház magánénekesnője január 19-én a carmen címszerepét éneklte az operaházban. január 6-án új betanulásban tűzi műsorra az operaház medveczky ádám vezényletével a bohémélet-et, majd január 23-án ugyancsak új betanulásban az erkel színházban a con carlost. az operaház művészeti közül róna viktor január 1. és 8. között franciaországban táncol, csengery adrienne január 16. és 19 között hollandiában énekel, kovács eszter ugyancsak január első részében az nszk-ban lép fel. seregi lászló koreográfus január 20-ig az nszk-ban dolgozik, palcsó sándor január 20-tól 28-ig cseh-szlovákiában áll közönség elé, s ugyanitt énekel ütő endre is. lehoczky éva január 8-án a prágai nemzeti színházban, 12-én pedig a pilseni operaházban lép fel a rigoletto gilda szerepében./mt1/

...-

bb.2. újabb babits ereklyék szekszárdon

vid/ká/ok -cz 1973. december 31.

újabb jelentős ereklyékkel gyarapodott a szekszárdi babits mihály emlékház. letétként szekszárdra kerültek babits mihály és felesége, török sophie egykori könyvtárának fennmaradt kötetei az országos széchenyi könyvtár kéziratgyűjteményéből. decemberben a szekszárdi balogh ádám múzeum kutatómunkája során előkerült könyvegységekkel bővült a gyűjtemény. összesen mintegy 800 kötettel egészült ki az emlékkönyvtár./mt1/

...-

bb.3. hollandiában gyűrűzött ludat ejtettek almásfüzítőn

vid/ok -cz 1973. december 31.

hollandiában gyűrűzött vetési ludat ejtettek almásfüzítőn, a duna melletti ugynevezett foktorokban. a gyűrű száma: 8 072 265. aszterencsés kezű vadász - botlik józsef dunaalmási vadász, a madár adatait és a gyűrűt nyomban a madártani intézet komárom megyei munkatársához továbbította. így gondoskodott az értékes lelet tudományos feldolgozásáról. ez az újabb esemény is bizonyítja a már ismert tényeket, hogy a sarkvidéken, erdős folyók és tavak menték fészkelő vetési ludak nyugat-európában is áttelelnek. eddig hazánkban négy ilyen külföldön gyűrűzött madarat ejtettek. a négyből kettőt hollandiában, egyet a jenyiszej deltájában, egyet pedig a bodeni tó közelében jelöltek. az ötödikként almásfüzítőn puskavégre került gyűrűzött vetési lud is új, értékes adatokkal szolgálhat a madártani megfigyelésekhez./mt1/

...-
- 2 -

9.45/ok

M-14¹²

bb.4. történelem a konyhában

vid/ok -cz 1973. december 31.

néprajzi tárgyak kutatása közben több olyan tárgy került elő a vásárosnaményi járás területén, amely történelmi személyeket, eseményeket örökít meg. többek között előkerültek rákóczi, kossuthot ábrázoló falvédők, tányérok, kanalak és egyéb háztartási tárgyak. a vásárosnaményi múzeum felfigyelt erre a jelenségre, s megkezdte rendszerezését. eddig mintegy 60-70 darab gyűlt össze. ezekből „történelem a konyhában”, címmel kiállítást rendeznek majd?/mt1/

299-

bb.5. őzek és madarak „társbérletben”,

vid/ok -cz 1973. december 31.

a kis-balaton háborítatlan rezervátumában a különféle vizimadarak mellett erdei vadak is tanyát ütöttek. a nádas és a hozzátartozó nagykiterjedésű berek a természetvédelmi örök megfigyelési szerint kedvenc és állandó tartózkodási helye az őzeknek. az őzek szigetén régebben vaddisznók is feltűntek, de valószínűleg élelem hiánya miatt nem maradtak meg ezen a területen. az őzek azonban - mint az ideai megfigyelések tanúsítják - annál inkább élvezik a rezervátum nyugalalmát. a berekben élő és a védett területet gyakran felkereső őzek száma becslések szerint megközelíti a 200-at. a kis-balaton környéki őzek - mint aszakemberek megállapították - rendkívül szép és fejlett testük ellenére, gyenge agancsot viselnek./mt1/

...-

bb.6. pergetik a fenyőmagot

vid/ká/ok -cz 1973. december 31.

a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaságban a téli hónapokban mintegy ötezer hektárnyi fenyőerdőből gyűjtik a tobozokat. a tervek szerint több mint kétszáz mázsát. a jávor-kuti százhusz éves ősfenyvesben a lucfenyő, háromhuta környékén az illatos douglas fenyő, szin környékén az erdei fenyő répáshuta határában pedig a vörösfenyő tobozát szedik./folyt.köv./

- 3 -

9.50/ok

M-14¹⁰

bb.6./ pergetik ... 1. folyt./ok

a tobozikkból a dél-bükk bekénypusztán és telkibányán pergetik ki a magot. a tervek szerint összesen mintegy ötmásza magot nyernek, amelyből az aggteleki karsztvidék szépítésére, valamint a bükk és zempléni erdőségek pótlására nevelnek csemetéket./mti/

...-

bb.7. ,,haza lehet vinni,, a verset

vid/ok -cz

1973. december 31.

a szombathelyi berzsenyi daniel megyei könyvtár új zenei részlegében 1 500-ra nőtt a lemezek száma, s az elmúlt napokban igen nagy forgalmat bonyolítottak el. a legkorszerűbb eszközökkel felszerelt terem egyszerre tizenkét hallgató számára biztosít zavartalan lemezhallgatást. az állomány olyan összetételű, hogy minden korosztály megtalálja az ízlésének legjobban megfelelő lemezt. nagy választékban állnak a látogatók rendelkezésére komolyzenei felvételek, különböző nyelvleckék, versek a legjobb előadóművészek tolmácsolásában. archiv felvételeiken a 20. századi klasszikus költők szavalják verseiket. a legfiatalabb korosztály pedig meséket is hallgathat.

a zenei részleget minden könyvtári olvasó használhatja, s a látogatók kívánságára bármelyik lemez anyagát hozott magánoszalagra átjuttatják a könyvtár dolgozója. újév előtt ezt a szolgáltatást most különösen sokan vették igénybe, hogy a legkedvesebb zeneszámaikat, verseiket az ünnepi hangulatban odahaza is élvezhessék./mti/

...-

bb.8. fiatalok a jubileumra készülő szolnokért

vid/ká/ok -cz

1973. december 31.

szolnok fiataljai városuk 900. jubileumi évére készülnek. 1973-ban csaknem tízmillió forint értékű társadalmi munkát teljesítettek. a város parkjaiban és a szolnok köré tervezett erdővezetben huszezer facsemetét ültettek el, négy kis sportpályát építettek az új lakótelepeken. a szolnoki mezőgép vállalat kiszeseinek védnökségével három hónap alatt épült fel a város új fedett piaca, a 7-es számú volán fiataljai pedig több mint tizenöt ezer köbméter földet szállítottak társadalmi munkában a tiszaligetben épülő sportkombinát alapozásához. fiatalok tervezték és építik szolnok ifjúsági parkját is, amelyet jövő nyáron avatnak./mti/

...-

10.15/ok

- 4 -

NA 144E

bb.9. több, mint kétezer öntött vas tárgy a vásárosnaményi múzeumban

vid/ká/ok -cz

1973. december 31.

újabb és újabb tárgyakkal gyarapodott a vásárosnaményi múzeum öntött vas gyűjteménye. a teljes gyűjtemény több, mint kétezer különböző öntött vastárgyból áll. ezek jórészt a környékbeli közösségekből kerültek a múzeumba. az iparművészeti, néprajzi és díszítőművészeti szempontból értékes vaskályhák, üstök és egyéb tárgyak a tizenhetedik században virágzó beregimunkácsi vasöntödékben készültek. érdekes darabjai a gyűjteménynek az öntött vasból készült - fejfák - azaz vas siremlékek./mti/

...-

bb.10. befejeződött a cukorgyártási kampány az ercsi cukorgyárban

vid/ok -cz

1973. december 31.

a hatvan éves ercsi cukorgyárban az év utolsó napján befejeződött a cukorgyártási kampány. 103 nap alatt összesen 171 ezer tonna cukorrépat dolgoztak fel és ebből 17 ezer tonna kristálycukrot gyártottak. ez a hatalmas mennyiségű cukor csomagolása - gépesítés ellenére - még pár hónapot igénybe vesz. a gyárban, egyébként az ünnepek után a teállított berendezések karbantartásával, felújításával folytatják a munkát ercsiben./mti/

...-

bb. 11. a meteorológiai intézet jelenti:

rj -cz

1973. december 31.

a meteorológiai intézet jelenti december 31-én hétfőn 13.00 órakor:

erősen felhős, párás idő

az európa időjárását napokig meghatározó, óriási kiterjedésű leszálló légmozgás hatása, egyre kisebb területre délkelet-európára korlátozódik.

/folyt.köv./

12.50 rj

- 5 -

NA 1410

bb. 11. / a meteorológiai.... 1. folyt./rj

ugyanakkor az óceáni eredetű léghullámok pályája délebbre to-
lódott, emiatt a szél a német-lengyel síkságon már megélnélt,
a tartós ködök feloszlottak. az atlanti-óceán felől a kontnens
belsejébe tartó léghullámok közül az első a kárpát-medence idő-
járásának jellegén még nem változtat sokat, a későbbiek azonban
már lényeges változást okoznak.

hazánkban vasárnap csaknem az egész országban borult volt az
ég, csak az északkeleti megyékben sütött ki egy-két órára a nap.
néhány helyen ködszítálásból jelentéktelen mennyiségű csapadék
hullott. a legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 1- plusz 5 fok
között volt. hajnalra a tiszta vonalától keletre felszakadozott a
felhőzet, ezért ott erősebb volt a lehülés, 0- mínusz 5 fokos
fagyokat jelentettek. az ország többi részén 0 fok körül volt a
legalacsonyabb hőmérséklet. hétfőn délelőtt a keleti országrész-
ben változóan felhős, az ország többi részén borult az ég. 11
órákor mínusz 1- plusz 2 fok között volt a hőmérséklet.

budapestén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 2,3 fok
volt, a százéves átlagnál 2,6 fokkal magasabb.

ma 12 órákor budapestén a hőmérséklet plusz 1 fok, a ten-
gerszintre átszámított légnyomás 772 mm, alig változik.

várható időjárás kedd estig:

erősen felhős, párás idő, néhány helyen kisebb eső, szitá-
lás.

mérsékelt, helyenként kissé megélnélt délkeleti szél.
hajnalban és reggel kevés helyen köd.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 2- mínusz 3
legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: plusz 1- plusz 5 fok
között.

a duna vizllása budapestén 236 cm.
/mti/

13.00 rj

KA 14^{sz}

9

bb.12. a legifjabbak szilveszteri programja

p -cz

1973. december 31.

megrendezték budapestén a legifjabbak szilveszteri program-
ját délelőtt 10 órától a vasutasok szakszervezete törekvés mű-
velődési központjában. ötszáz 3-12 éves fiatal fogadta nagy sze-
retettel a bohócok, zsonglőrök, bűvészek műsorát. az állatkerti
állatovoda kismajmát és őzikéjét száz és száz fiatal köszöntöt-
te az óév utolsó délelőttjén. luftbalon és trombita harsogó
hangjai között bucsuztak el a pesti legfiatalabbak az óév nap-
jától és köszöntötték már délelőtt az 1974-es esztendőt./mti/
-.-

bb. 13. újévi perecsütés erdőhorvátban

vid/rj -c z

1973. december 31.

a tokaj-hegyaljai borvidékhez tartozó erdőhorvát községben
hétfőn ismét begyújtották az ugynevezett „kabalás kemencéket”,
ezekben sütik ugyanis évszázados hagyomány szerint az ugyne-
vezett újévi perecet. az észak-magyarországon máshol nem készi-
tett szilveszteri-illetve újévi csemegét kevés cukor és só hozzá-
adásával, kelt-tésztából állítják elő. a megkelt tésztát „kicsí-
kolják”, s ebből 6-8 centi átmérőjű pereceket formálnak, mind-
ezt a férfiak készítik. ugyancsak a férfiak rakják meg a kemen-
cében, cserfából, a tüzet is. a sütés „titka”, hogy míg a kemen-
ce egyik felében a cserfa-parázs ég, addig a tisztára „sepert”,
másik felében sül a percec.

napjainkban már csak néhány kabalás kemence maradt a község-
ben, de ilyenkor valószínű bucsujárást rendeznek az asszonyok ezek-
hez a házakhoz. a tapasztalat ugyanis az, hogy az igazi „újévi
percecet”, tűzhelyen nem, csak a kabalás kemencében lehet sütni.

az egykor csak erdőhorvátban készített percec most a szomszédos
községekben is „divatba”, jött. ezzel kínálják a vendégeket, kán-
tálókat, újévköszöntőket, ismerősöket. /mti/
-.-

15.50 jrj

- 7 -

KA 16^{sz}

9

bb. 14. „szüzgulya- fordítás,, a bodrogközben

vid/rj -cz

1973. december 31.

az állattartásról a híres borsod-megyei bodrogköz egyes közs-é-
geiben, az idén is felelevenítették a nyáj- vagy szüzgulya-
fordítás évszázados hagyományát. szilveszter éjszakáján ugyanis még
a századforduló idején is kihajtották az állatokat az istál-
lóból, abban a hiedelemben, hogy „ha éjfélkor a gonosz szelle-
mek nem találják az istállóban az állatokat, a következő évben
kevesebb lesz az állat-elhullás, a betegség, viszont bőségesebb lesz a
szaporulat.,,

ezt az ősi szokást most úgy elevenítik fel, hogy az állat-
gondozók, s a fiatalok ostrokkal, csengőkkel, kolompokkal felszerel-
ve vonulnak végig alkonyat után a falvak utcáin. felkeresik a tsz-
ek vezetőit, az állatorvosokat, s vidám rigmusokkal kívánnak ujesz-
tendőt. ezekben a rigmusokban azonban nem csak dicsőreteiket, hanem
panaszaikat, epés megjegyzéseiket is elmondják- így hozva kíván-
ságaikat tréfás formában a vezetőség tudomására. /mti/

.-

bb. 15. bezárult az országos miskolci grafikai biennálé

vid/rj -cz

1973. december 31.

hétfőn bezárult a hetedik alkalommal megtartott miskolci
országos grafikai biennálé. a kiállítást csaknem egyhónapos nyit-
vatartása alatt megközelítőleg ötezer látogató tekintette meg.

a hazai sokszorisító grafikai művelőinek immár hagyomá-
nyos országos seregszemléjén az idén több mint nyolcvan grafi-
kuművész megközelítőleg kétszázötven alkotását mutatták be. a
hagyományoknak megfelelően, külön gyűjteményes anyaggal szerepelt a
korábbi biennálé nagydíjjasa würtz ádám.

a kiállításon részt vevő művészekről mind a borsodmegyei - mind
pedig a miskolci megyei városi tanács valamint más intézmények meg-
közelítőleg 180 ezer forint értékben vásároltak
alkotásokat. ezeket a különböző művelődési intézmények valamint
más kulturális és egyéb célokat szolgáló- létesítmények díszítésére
használják fel. /mti/

.-

16.05 rj

- 8 -

NA 16¹⁰

bb. 16. estig - nyugodt szilveszter a mentőknél

i/ms/rj -cz

1973. december 31.

a budapesti mentők ügyeletes főorvosának tájékoztatása
szerint szilveszter napján hétfőn a késő délutáni órákig arány-
lag kevés dolguk akadt a mentőknek, az „alkoholsérültek,, száma
sem haladta meg a szokásosat. a leendő páciensek nyilván az esti
órákra és az éjszakára tartogatták erejüket. egy komolyabb közleke-
dési balesetről is említést tett a főorvos: a xlii. kerületben a
mosoly utca sarkán egy 4-es autóbusz és egy trabant összeütközött.
a trabant két utasát közepsúlyos sérüléssel kórházba szállították.
/mti/

.-

bb. 17. belpolitikai híreink jegyzéke december 31-én zárásig

rj -cz

1973. december 31.

1. vendégművészek
2. babits ereklyék
- 3 gyűrűzött lud
4. történelem a konyhában
5. ő, zek és madarak
6. pergetik a fehér magot
7. haza lehet vinni a verset
8. fiatalok szolnokért
9. öntöttvas tárgyak
10. cukorgyártás ercsiben
11. időjárás
12. a legifjabbak szilvesztere
13. újévi perec
14. szüzgulya fordítás
15. bezárult a miskolci biennálé
16. nyugodt szilveszter a mentőknél
17. hírjegyzék.

/mti/

.-

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
szerkesztette: koncz antal

NA 17¹⁵

- 9 -